

SPRAWOZDANIE
z działalności Biblioteki Publicznej w Gryfinie
31 XII 2018 r.

I. Ogólna charakterystyka sieci:

Zmiany w sieci bibliotecznej.

Podstawowa sieć biblioteczna, w porównaniu z rokiem 2017, nie uległa zmianie.
I tak w skład obecnej sieci wchodzi:

Biblioteka Publiczna w Gryfinie, ul. Kościelna 24:

2 Filie miejskie:

Filia Górny Taras, ul. Krasieńskiego 87a

Filia Naukowa, ul. Niepodległości 20

3 Filie wiejskie:

Filia w Chwarstnicy

Filia w Pniewie

Filia w Wełtyniu

2 Filie publiczno-szkolne na wsi:

Filia publiczno-szkolna w Gardnie

Filia publiczno-szkolna w Żabnicy.

II. Zbiory:

Według stanu z 31 grudnia 2018 r. księgozbiór bibliotek publicznych liczył 137.542 wol. w tym 1005 wol. roczników czasopism.

W 2018 r. księgozbiór wzrósł o **3.563 woluminy na kwotę 87.322 zł z czego:**

- **1670 wol.** pochodziło z zakupu ze środków organizatora (41.547 zł),
- **1019 wol.** zakupiono z dotacji celowej z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego - Priorytet 1 (24.590 zł),
- **739 wol.** pochodzi z darów od czytelników (18.146 zł),
- **44 wol.** pochodzi z darów od Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich Koło nr 7 w Gryfinie (1.213 zł),
- **3 wol.** pochodzi z darów od Urzędu Miasta i Gminy w Gryfinie (78 zł)
- **69 wol.** pochodzi z Ośrodka Pomocy Społecznej (1.260 zł)
- **15 wol.** pochodzi z darów od innych instytucji (338 zł),
- **4 wol.** pochodzi z zamian za książki zagubione przez czytelników (150 zł)

Zakup książek odbywał się drogą internetową, bezpośrednio w wydawnictwach

i hurtowniach np. w Ogólnopolskim Systemie Dystrybucji Wydawnictw „AZYMUT”, Wydawnictwie Literatura, Hurtowni „Sprzedaż Dobrej Książki”, Hurtowni „ESKA”, Wydawnictwie Prószyński Media, Hurtowni „Platon” Sp. z o.o., Akademii Pomorskiej w Słupsku, Księgarni Ekonomicznej Kazimierz Leśniak Sp. z o.o., Hurtowni Super Siódemka, Wydawnictwie Akapit Press i in.

Przy poszukiwaniach informacji o nowościach wydawniczych korzystamy z Internetu, katalogów wydawniczych poszczególnych wydawnictw, mediów, prasy, newsletterów od wydawnictw i hurtowni książek, wizyt w księgarniach. Bardzo istotne przy doborze literatury są sugestie czytelników, zgłaszających u nas propozycje zakupu, które w miarę możliwości finansowych są realizowane.

W roku 2018 literatura popularnonaukowa i naukowa była, jak w latach poprzednich, sukcesywnie uzupełniana. W dalszym ciągu największą popularnością cieszyły się książki z następujących dziedzin wiedzy m.in.: politologii (bezpieczeństwa narodowego, bezpieczeństwa międzynarodowego, terroryzmu), administracji publicznej, prawa międzynarodowego i państwowego, ekonomii (gospodarki, finansów, rynku pracy i jego patologii), medycyny, oświaty i wychowania, transportu i logistyki, zarządzania.

Wzbogacany jest również na bieżąco księgozbiór regionalny (region Powiatu Gryfińskiego oraz całego Pomorza Zachodniego: historia, gospodarka, społeczeństwo, kultura i in.).

Przy zakupie książek do Filii Naukowej, pełniącej funkcję jedynej filii o profilu pedagogicznym w powiecie, uwzględniony został dotychczasowy profil księgozbioru. Uzupełniano więc przede wszystkim literaturę z psychologii, pedagogiki i socjologii, materiały metodyczne dla nauczycieli.

Biblioteka oferuje swoim czytelnikom szeroki wachlarz czasopism i dzienników. Liczba prenumerowanych tytułów czasopism przez bibliotekę wynosi 94. Lista tytułów czasopism jest co roku konfrontowana z potrzebami czytelników. Tytuły nieczytane są zastępowane przez inne.

W ofercie tytułów prasowych znajdują się czasopisma lokalne (N7DG, Gazeta Gryfińska, Gazeta Chojeńska, Rocznik Chojeński), dzienniki regionalne (Głos Szczeciński, Kurier Szczeciński), dzienniki ogólnopolskie (Rzeczpospolita, e-Dziennik Gazeta Prawna, Gazeta Wyborcza, Gazeta Polska).

Oprócz w/w gatunków prasowych, Czytelnia proponuje tygodniki, miesięczniki i kwartalniki społeczno-polityczne, społ.-kulturalne, gospodarczo-polityczne (Polityka, Newsweek, Do Rzeczy, Tygodnik Powszechny, Angora i in.), czasopisma bibliotekarskie, pomorzoznawcze oraz prasę sportową (Przegląd Sportowy) i kobiecą (Twój Styl, Poradnik Domowy, Burda), poradniki medyczne (Zdrowie, O czym lekarze Ci nie powiedzą) i in.

W Czytelni archiwizowane są tytuły prasy lokalnej, regionalnej (miesięczniki, kwartalniki, roczniki), czasopisma literackie, filmowe oraz przechowywane są przez pewien okres pozostałe tytuły prasowe. Publikowane w nich artykuły oraz dodatki tematyczne, posiadające dużą wartość poznawczą dla uczniów i studentów, sukcesywnie są archiwizowane. Czynności te powodowane są przede wszystkim koniecznością szybkiego dostępu do tekstu danego źródła informacji, szczególnie przez uczniów i studentów.

W Czytelni zgromadzone zostały reprintsy map i planów publikowane po 2000 r. przez dzienniki regionalne, atlasy geograficzne i historyczne.

Zbiory Czytelni w znaczący sposób wzbogacane są darami czytelników i instytucji jeżeli chodzi o czasopisma znajdujące się poza prenumeratą (np. Gazeta Chojeńska, Nowe 7 Dni Gryfina, Fakt, Zabezpieczenia, Polska Zbrojna, Motor, Bibliotekarz Zachodniopomorski, Kronika Sejmowa, Nowa Technika Wojskowa, Rocznik Chojeński, Raport, Żołnierz Polski, Przegląd Sił Zbrojnych, Lotnictwo, Newsweek, Gazeta Polska).

W 2018 r. również księgozbiór Czytelni, podobnie jak w roku poprzednim, znacząco wzbogacił się dzięki darom od instytucji i indywidualnych czytelników.

W Czytelni gromadzone są od lat (po 2003 r.) prace licencjackie, magisterskie i podyplomowe dotyczące ziemi gryfińskiej.

Zgodnie, z jednym z najważniejszych działań Czytelni, sukcesywnie gromadzi się materiały o ziemi gryfińskiej (gmina i powiat), poprzez opracowywanie na bazie wycinków artykułów prasowych, publikowanych w Głosie Szczecińskim, Kurierze Szczecińskim, Gazecie Wyborczej/Szczecin, KRONIKI REGIONALNEJ.

W Czytelni gromadzone są dokumenty życia społecznego takie jak:

- foldery, broszury, mapki dotyczące powiatu gryfińskiego
- okolicznościowe zaproszenia wystosowywane na ręce dyrekcji i pracowników Biblioteki przez różne lokalne i regionalne instytucje, stowarzyszenia i organizacje
- kalendarze promujące ziemię gryfińską i region Pomorza Zachodniego oraz w miarę możliwości
  - widokówki
  - wizytówki
  - ulotki reklamowe i in.

Wychodząc naprzeciw zapotrzebowaniom przede wszystkim ze strony osób niepełnosprawnych, w tym przypadku niewidomych, niedowidzących i mających problemy ze skupieniem uwagi, kontynuujemy zakup audiobooków. W roku 2018 Biblioteka wzbogaciła się o 122 audiobooki na kwotę 2598,00 zł. Zakupiono również 47 woluminów książek z dużą czcionką na kwotę 2.006,00 zł.

Zainteresowanie książką mówioną oraz książką z dużą czcionką jest bardzo duże. Popularne są lektury szkolne i bestsellery literatury dziecięcej i młodzieżowej, powieści. Osoby starsze chętnie sięgają po klasykę oraz bestsellery. Czytelnicy słuchają książek w czasie jazdy samochodem, wykonywania codziennych obowiązków. W trakcie doboru literatury w tej formie czytelnicy zwracają uwagę, poza treścią, również na nazwisko lektora.

Biblioteka zakupuje również tzw. dokumenty elektroniczne, czyli programy edukacyjne pomocne np. przy zwalczaniu różnego typu schorzeń związanych z nauką pisania i liczenia, m.in. dysleksji, dysortografii, dyskalkulii, ćwiczenia logopedyczne na płytach DVD, słuchowiska w formacie mp3, audio, lektury na płytach DVD, klasykę filmografii dziecięcej, piosenki wykonywane przez sławnych aktorów dla dzieci i in.

Zbiory są wypożyczane bezpłatnie czytelnikom do domu. W roku 2018 Biblioteka wzbogaciła się o 109 dokumentów elektronicznych i innych materiałów audiowizualnych na kwotę 2.520,00 zł.

Biblioteka oprócz tradycyjnych zbiorów (książek, prasy), gromadzi płyty analogowe, regionalia (cymelia, widokówki, fotografie z widokami Gryfina, mapy Pomorza), dokumenty pozostałe po dawnych mieszkańcach Gryfina, dokumenty z okresu stanu wojennego, wydawnictwa tzw. drugiego obiegu, wizytówki, ulotki, kalendarze itp. W roku 2018 zbiory

specjalne biblioteki wzbogaciły się o 8 map Pomorza Zachodniego oraz „Topodemograficzny atlas gmin i obszarów dworskich Pomorza Zachodniego w 1871 r.” i 4 widokówki z przedwojennego Gryfina i okolicznych miejscowości.

Ilość książek w poszczególnych bibliotekach wg stanu na dzień 31 XII 2018 r.:

Biblioteka Publiczna	- 71.624 wol. + 1005 rocz. czasopism
Filia Górny Taras	- 17.621 wol.
Filia Naukowa	- 7.860 wol.
Filia Chwarstnica	- 9.191 wol.
Filia Pniewo	- 8.318 wol.
Filia Wełtyń	- 6.020 wol.
Filia Gardno	- 8.806 wol.
Filia Żabnica	- 7.097 wol.

W roku 2018 księgozbiór był systematycznie przeglądany, naprawiany i meliorowany. Wycofywane z księgozbiorów są książki nienadające się do oprawy introligatorskiej, zniszczone i o nieaktualnych treściach.

III. E-usługi bibliotek

Biblioteka Publiczna w Gryfinie udostępnia i uzupełnia na bieżąco katalog on-line. Tworzona jest także elektroniczna kartoteka zagadnieniowa, regionalna. Zakupujemy e-wydanie "Dziennika Gazety Prawnej" oraz e-Poradnik Instytucji Kultury. Na początku 2018 roku Biblioteka przystąpiła do administrowanego przez BN systemu cyfrowego wypożyczeń pod nazwą ACADEMICA. Z e-wydań prasy oraz z systemu ACADEMICA w 2018 r. skorzystało 377 osób, zostało pobranych 771 dokumentów. Biblioteka prowadzi własną stronę internetową www.biblioteka.gryfino.pl. W 2018 r. odnotowaliśmy 48.780 odsłon naszej strony internetowej i mieliśmy 12.819 unikalnych użytkowników strony internetowej. Biblioteka uczestniczy w Internetowym Portalu e-Usług Bibliotecznych W.BIBLIOTECE.PL. Jesteśmy również na Facebooku. Biblioteka udostępnia w swoim katalogu elektronicznym dostęp do e-booków w ramach projektu „Wolne Lektury”. Są to przede wszystkim lektury szkolne oraz poezje i audiobooki dostępne w różnych formatach, przystosowane również do potrzeb osób słabowidzących, niewidomych oraz osób mających trudności z czytaniem. Biblioteka digitalizuje lokalne dokumenty życia społecznego (kroniki szkolne, księgi parafialne, materiały archiwalne otrzymane od gryfinian dotyczące regionalnych osobistości), zdjęcia, mapy, widokówki, unikalne gazety i czasopisma z lat wojennych, dokumenty tzw. drugiego obiegu (m.in. dotyczące regionu Pomorza Zachodniopomorskiego). Odbiorcami e-usług są przede wszystkim osoby uczące się (uczniowie, studenci, pracujący – doksztalający się). Stopniowo z tej oferty zaczynają korzystać także emeryci (np. rezerwacja książek on-line). Największą grupą użytkowników e-usług w Bibliotece jest młodzież w przedziale wieku 15 – 24 lat, następną grupę stanowią dorośli w przedziale wiekowym 24 – 44 lata.

Wśród użytkowników Czytelni w zakresie e-usług w 2018 r. dominowały grupy, które przeglądały portale internetowe oferujące pracę, portale informacyjne i inne, korzystały z poczty elektronicznej, Facebooka i innych portali społecznościowych, Skype, gier logicznych (np. szachy on-line, pasjans), gier on-line.

IV. Czytelnicy

W 2018 r. zarejestrowanych było 5.058 czytelników, z czego 3.952 w bibliotece macierzystej i jej dwóch miejskich filiach.

Biorąc pod uwagę wiek czytelników, najwyższy odsetek tworzą osoby do 15 roku życia – 30,20%, drugą grupę stanowią osoby od 25 do 44 roku życia - 25,62%.

Wśród grup zawodowych **najliczniejszą grupę czytelników stanowią uczniowie –41,64%** oraz osoby pracujące – **34,26%**.

Ilość czytelników w poszczególnych bibliotekach:

Biblioteka Publiczna

Kategorie wiekowe	Liczba czytelników
do lat 5	56
6-12 lat	421
13-15 lat	201
16-19 lat	160
20-24 lata	249
25-44 lata	798
45-60 lata	462
powyżej 60 lat	421
Ogółem	2.768

Filia miejska Górny Taras

Kategorie wiekowe	Liczba czytelników
do lat 5	12
6-12 lat	156
13-15 lat	67
16-19 lat	67
20-24 lata	48
25-44 lata	257
45-60 lata	155
powyżej 60 lat	252
Ogółem	1.014

Filia miejska Naukowa

Kategorie wiekowe	Liczba czytelników
do lat 5	-
6-12 lat	-
13-15 lat	-
16-19 lat	6
20-24 lata	42
25-44 lata	84
45-60 lata	25
powyżej 60 lat	13
Ogółem	170

Filia wiejska Chwarstnica

Kategorie wiekowe	Liczba czytelników
do lat 5	5
6-12 lat	128
13-15 lat	46
16-19 lat	52
20-24 lata	6
25-44 lata	13
45-60 lata	31
powyżej 60 lat	6
Ogółem	287

Filia wiejska Pniewo

Kategorie wiekowe	Liczba czytelników
do lat 5	6
6-12 lat	29
13-15 lat	9
16-19 lat	8
20-24 lata	14
25-44 lata	40
45-60 lata	14
powyżej 60 lat	45
Ogółem	165

Filia wiejska Weltyń

Kategorie wiekowe	Liczba czytelników
do lat 5	28
6-12 lat	38
13-15 lat	13

16-19 lat	10
20-24 lata	25
25-44 lata	50
45-60 lata	23
powyżej 60 lat	11
Ogółem	198

Filia wiejska Gardno

Kategorie wiekowe	Liczba czytelników
do lat 5	-
6-12 lat	129
13-15 lat	78
16-19 lat	35
20-24 lata	5
25-44 lata	36
45-60 lata	26
powyżej 60 lat	11
Ogółem	320

Filia wiejska Żabnica

Kategorie wiekowe	Liczba czytelników
do lat 5	8
6-12 lat	96
13-15 lat	2
16-19 lat	2
20-24 lata	1
25-44 lata	18
45-60 lata	1
powyżej 60 lat	8
Ogółem	136

Podział czytelników wg wieku z wszystkich placówek łącznie:

Kategorie wiekowe	Liczba czytelników
do lat 5	115
6-12 lat	997
13-15 lat	416
16-19 lat	340
20-24 lata	390
25-44 lata	1.296
45-60 lata	737
powyżej 60 lat	767
Ogółem	5.058

Odwiedziny w działach otwartych Biblioteki

Czytelnicy odwiedzili wszystkie nasze agendy **65.171 razy**:

Biblioteka Publiczna	-	29.358 odwiedzin
Filia Górny Taras	-	11.255 odwiedzin
Filia Naukowa	-	1.120 odwiedzin
Filia Chwarstnica	-	9.238 odwiedzin
Filia Pniewo	-	2.435 odwiedzin
Filia Wełtyń	-	4.464 odwiedzin
Filia Gardno	-	6.049 odwiedzin
Filia Żabnica	-	1.252 odwiedzin

Liczba wypożyczeń księgozbioru, czasopism i zbiorów specjalnych do domu wyniosła – **99.007 egz.**; średnia wypożyczeń – **19 egz. /1 czytelnika**.

Czytelnia prowadzi wypożyczenia międzybiblioteczne. Forma wypożyczeń tego typu stosowana jest w przypadku braku w bibliotece poszukiwanych przez Czytelników tytułów. Prawo do wypożyczeń międzybibliotecznych posiadają: uczniowie, studenci i pozostali czytelnicy. Czytelnia d/Dorosłych, udostępniła w 2018 r. swoim użytkownikom – z innych bibliotek i instytucji (np. z Książnicy Pomorskiej) 159 książek oraz 2 kserokopie artykułów czasopism.

Udostępnianie zbiorów w czytelniach i wypożyczalniach

	<u>udostępniane zbiory na miejscu</u>	<u>wypożyczenia na zewnątrz</u>
Biblioteka Publiczna	19.203 egz.	44.918 egz.
Filia Górny Taras	2.530 egz.	27.378 egz.
Filia Naukowa	451 egz.	1.811 egz.
Filia Chwarstnica	6.296 egz.	6.233 egz.
Filia Pniewo	1.942 egz.	2.719 egz.
Filia Wełtyń	2.329 egz.	9.974 egz.
Filia Gardno	4.420 egz.	4.296 egz.
Filia Żabnica	2.430 egz.	1.678 egz.
razem: -----	39.601 egz.	99.007 egz.

Liczną grupę użytkowników biblioteki stanowią osoby korzystające z innych form jej działalności, z których w 2018 roku skorzystało:

- z **133** lekcji bibliotecznych i wycieczek dla użytkowników bibliotek - **1.870 osób**,
- z **470** imprez zorganizowanych przez biblioteki w gminie skorzystało - **9.890 osób** (na tę liczbę składają się różne imprezy m.in. literackie, edukacyjne, wystawy).

- w czasie **103** godzin przeprowadzono szkolenia i inne zajęcia edukacyjne dla grupy **1.973** użytkowników biblioteki (były to m.in. spotkania Klubu Gier bez Prądu, spotkania Dyskusyjnych Klubów Książek, warsztaty plastyczne, szkolenia i warsztaty z biblioterapii).

Biblioteka Publiczna w Gryfinie stara się rozwijać i poszerzać swoją ofertę skierowaną do czytelników, szczególnie do uczniów, studentów, środowiska czytelników z terenów wiejskich, czytelników niepełnosprawnych. W celu jak najlepszego zaspokojenia potrzeb wszystkich grup czytelników zbieramy sugestie od nich dotyczące doboru księgozbioru w wyznaczonych miejscach (działach otwartych biblioteki), organizujemy różne imprezy. Poprzez pocztę internetową, telefon w działach otwartych biblioteki można złożyć zamówienie na dostępne książki. Biblioteka posiada zakładki na facebooku, rezerwacji zbiorów można dokonać poprzez Internet (katalog on-line). Czytelnicy poprzez stronę internetową Biblioteki, mają dostęp do newslettera informującego poprzez e-maila o aktualnych wydarzeniach w bibliotece oraz formularza zapytań do bibliotekarza, poprzez który mogą uzyskać informacje o dostępności zbiorów.

Obsługa specjalnych grup użytkowników biblioteki

Biblioteka Publiczna w Gryfinie jest wyposażona w sprzęt przeznaczony do obsługi osób niewidzących i słabowidzących, ciągi komunikacyjne oraz toaleta przystosowane są do obsługi osób niepełnosprawnych. Pracownikami zarówno biblioteki jak i filii są osoby z orzeczoną niepełnosprawnością.

W swoich zbiorach biblioteka gromadzi audiobooki oraz książki z dużą czcionką. W 2018 r. nasze zbiory powiększyły się o 47 woluminów książek z dużą czcionką oraz o 122 audiobooki.

W roku 2018 Czytelnię dla Dorosłych odwiedziła grupa niepełnosprawnych intelektualnie, dla której pracownicy Czytelni przeprowadzili lekcje biblioteczne.

Oddział dla Dzieci i Młodzieży kontynuuje współpracę z Zespołem Szkół Specjalnych w Nowym Czarnowie przeprowadzając zajęcia bajko- i biblioterapeutyczne z uczniami z niepełnosprawnością intelektualną lekką oraz uczniami z klas integracyjnych, w których są uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych (z zespołem nadpobudliwości psychoruchowej - ADHD, z zespołem Aspergera, z zespołem Downa, z zaburzeniami zachowania, z niedostosowaniem społecznym). Dla dzieci z dysleksją, dysgrafią i innymi „dys-„, oferujemy materiały terapeutyczne (poradniki metodyczne, gry i programy komputerowe, audiobooki. Dzieci niedowidzące i niewidome mogą korzystać z księgozbioru z alfabetem Braille’a i z dużą czcionką, także z pomocy naukowych (lupy powiększające, linijki itp.) czy audiobook’ów.

Zajęcia biblioterapeutyczne realizowane na podstawie bajek i opowiadań terapeutycznych:

- Smak wspólnego zwycięstwa – bajkoterapia nt. porażki i zwycięstwa dla uczestników ferii zimowych,
- Po co komu plotka? - zajęcia biblioterapeutyczne o plotce i pomówieniach do tekstu Madonny „Jabłka Pana Peabody’ego” dla uczniów z Zespołu Szkół Specjalnych w Nowym Czarnowie,

- Prawdziwy bohater – na podstawie fragmentu powieści F.Molnára „Chłopcy z Placu Broni” – zajęcia biblioterapeutyczne uświadamiające młodzieży przyczyny stosowania przemocy oraz korzyści płynące z nieagresywnych zachowań w sytuacjach konfliktowych dla uczniów klas 5-6 z SP w Radziszewie,
- Samoakceptacja potrzebna od zaraz! – zajęcia biblioterapeutyczne wzmacniające poczucie własnej wartości u młodzieży dla klasy 7 ze SP w Radziszewie,
- Polubić siebie – zajęcia biblioterapeutyczne o samoakceptacji wokół książki J. Brzechwy – „Akademia Pana Kleksa” dla uczniów klasy 4a integracyjnej ze SP nr 1w Gryfinie,
- Szanuj drugiego człowieka i jego prawo do wolności – zajęcia biblioterapeutyczne o szacunku na podstawie opowiadania Pawła Beręsewicza „Szacunek, czyli udko kurczaka” z książki – „12 ważnych opowieści – Polscy autorzy o wartościach” dla uczniów klasy 4a integracyjnej ze SP nr 1w Gryfinie,
- Mam odwagę być sobą! – zajęcia biblioterapeutyczne o odwadze i brawurze na podstawie opowiadania Katarzyny Terechowicz „Kacper” z książki „Gorzka czekolada i inne opowiadania o ważnych sprawach” dla uczniów klasy 6c z SP nr 2 w Gryfinie,
- * spotkania autorskie z autorami bajek i opowiadań terapeutycznych: Wojciech Kołyszko, Renata Piątkowska, Agata Widzowska, Agnieszka Ginko,
- * prowadzenie indywidualnego instruktażu i doraźnej pomocy biblioterapeutycznej (pomoc w doborze literatury biblioterapeutycznej będącej wsparciem dla działań pedagogów, nauczycieli, studentów i rodziców),
- * całoroczna „Biblioterapeutyczna Półka” z książkami do działań biblioterapeutycznych.

W ciągu 2018 r. biblioteka kontynuowała współpracę z Dziennym Domem Senior Plus w Gryfinie, Środowiskowym Domem Samopomocy w Gryfinie oraz Domem Pomocy Społecznej w Dębach, znajdującym się na terenie gminy Gryfino. Seniorzy oraz osoby niepełnosprawne odwiedzili wystawy biblioteki oraz prezentację dotyczącą historii miasta. Szczególnie współpraca z Dziennym Domem Senior Plus w Gryfinie okazała się owocna, skutkując regularnym udziałem pracowników biblioteki w imprezach organizowanych przez Dom (spotkania poetyckie, historyczne, okazjonalne).

Filia Biblioteczna w Pniewie kontynuowała współpracę z Dziennym Domem Senior Plus w Gryfinie, gdzie raz w miesiącu prowadzone są przez bibliotekarkę zajęcia z biblioterapii. Filia kontynuuje współpracę również z Zespołem Szkół Specjalnych w Nowym Czarnowie oraz Domem Pomocy Społecznej w Dębach. Uczniowie i pensjonariusze odwiedzają raz w miesiącu bibliotekę w Pniewie, gdzie uczestniczą w rozmowach o książkach, wysłuchują fragmentów baśni, rysują. Przy bibliotece w Pniewie powstał również Klub Seniora, którego uczestnicy spotykają się raz w miesiącu (czasami częściej) na warsztatach haftowania i szydełkowania. Podobne spotkania odbywają się w Filii w Żabnicy.

Filia Biblioteczna w Wełtyniu współpracuje z Kołem Emerytów i Rencistów wspólnie organizując imprezy plenerowe.

V. Działalność informacyjna Biblioteki

Działalność informacyjna polega na świadczeniu usług bibliotecznych indywidualnemu Czytelnikowi. Jednym z najczęstszych działań pracowników biblioteki na rzecz użytkownika jest wybór materiałów ze zbiorów bibliotecznych, opracowywanie zestawień bibliograficznych na kierowane przez czytelników zapytania. W ciągu 2018 r. udzielono w Bibliotece Publicznej w Gryfinie wraz z filiami **34.944 informacji**, z tego **6.089** to informacje bibliograficzne, **6.218** osób skorzystało z Internetu, Dziennika e-Gazety Prawnej, Academici. Opracowano wiele kwerend dla uczniów i studentów.

W swojej działalności informacyjnej sięgamy do katalogów innych bibliotek: Biblioteki Narodowej, Książnicy Pomorskiej, Koszalińskiej Biblioteki Publicznej, Centralnej Biblioteki Wojskowej, Instytutu Badań Literackich PAN (np. Polska Bibliografia Literacka), OSW, PISM, uczelni wyższych i wielu innych instytucji.

Czytelnik, w razie braku książki, może uzyskać informację, w której z najbliższych bibliotek znajduje się poszukiwana przez niego publikacja lub skorzystać z wypożyczeń międzybibliotecznych.

Na bieżąco udzielane są odpowiedzi na zapytania internetowe Czytelników.

Biblioteka w swojej działalności informacyjnej używa formularza e-mailowego „zapytaj bibliotekarza”, jak również Facebooka (do informowania o sprawach bieżących Biblioteki). Jednym z głównych jej zadań jest promocja zbiorów Zachodniopomorskiej Biblioteki Cyfrowej.

W Bibliotece od kilku lat tworzymy elektroniczną Bibliografię Regionalną dotyczącą powiatu gryfińskiego, opracowywaną w Czytelni d/Dorosłych na bazie bieżącej prasy lokalnej, regionalnej, ogólnopolskiej. Wprowadzane są archiwalne zbiory wycinków artykułów, opracowywane i gromadzone w Czytelni w postaci corocznych Kronik, foldery, biuletyny i inne źródła informacji o regionie.

Czytelnicy interesujący się historią regionu, czy poszukujący materiałów do wypracowań szkolnych, prac licencjackich, magisterskich korzystali ze zbiorów gromadzonych w Czytelni, Dziale Zbiorów Specjalnych. W Czytelni dla potrzeb użytkowników Biblioteki, poszukujących źródeł informacji o regionie, przeglądane były i nadal są także katalogi polskich bibliotek publicznych, instytucji państwowych, uczelni, oferty wydawnicze szkół wyższych.

Czytelnia Oddziału dla Dzieci i Młodzieży sporządza kartotekę osobową, kartotekę materiałów okolicznościowych i kartotekę form pracy z czytelnikiem. Filia Naukowa, zgodnie ze swoim profilem, od roku 1980 sporządza kartoteki zagadnień pedagogicznych, do których wykorzystuje materiały zawarte we wszystkich prenumerowanych czasopismach i posiadanych książkach. Sporządza też kartotekę literacką.

Działalność informacyjna i popularyzatorska związana z regionem

Biblioteka prowadzi działalność informacyjną i popularyzatorską związaną z regionem przede wszystkim w Dziale Czytelni dla Dorosłych i Dziale Zbiorów Specjalnych. Czytelnia d/Dorosłych w zakresie działalności informacyjnej związanej z regionem skupia swoją uwagę

przede wszystkim na wyszukiwaniu użytkownikom Biblioteki materiałów dot. historii, wielu aspektów życia społ.- gosp. – kult. w gminie, powiecie gryfińskim i na Pomorzu Zachodnim. Do ciekawszych tematów w 2018 roku należały:

- nabrzeże: historia
- ścieżka rowerowa: Gryfino – Banie – źródła Tywy (praca konkursowa szkół gimnazjalnych)
- kuchnia pomorska: dawna i współczesna.

Najważniejszym przedsięwzięciem popularyzatorskim biblioteki w 2018 r. była organizacja gry miejskiej pt.: „Od Syberii po Wolne Związki Zawodowe Pomorza Zachodniego”. Celem gry było dokonanie wkładu w rozwój tożsamości lokalnej i regionalnej Gryfina na tle historii powojennej Polski. Gra w atrakcyjny sposób pokazywała początki polskiego Gryfina oraz dokonania jego mieszkańców od osiedlenia się w 1945 r. (pierwsze odbudowane/zbudowane nieruchomości, szkoła, nieistniejące już budynki związane z kulturą powojennym życiem codziennym i kulturą miasta aż po miejsce, gdzie znajdowała się redakcja podziemnego pisma „Robotnik Szczeciński”). Biblioteka starała się również uzupełniać sprowadzane z zewnątrz wystawy o plansze pokazujące lokalny, gryfiński udział w historii. Dobrym przykładem są tu plansze z biogramami działaczy gryfińskiej opozycji antykomunistycznej do wystawy Stowarzyszenia Wolnego Słowa (SWS) „Oni zmienili Polskę”, informacja o balonach propagandowych lądujących w Gryfinie w latach 50-tych do wystawy SWS „Balony wolności”, czy plansza poświęcona stworzonej w całości w Gryfinie w stanie wojennym gazetce podziemnej „Krawędź. Ziemia Gryfińska” do wystawy IPN poświęconej stanowi wojennemu prowadzonej przez Gryfiński Ruch Patriotyczny.

Niezależnie od tego biblioteka prowadzi szereg działań popularyzujących lokalnych twórców czy kolekcjonerów, czego przykładem może być zorganizowanie wystawy wyszywanek mieszkanki Gryfina Danuty Bednarz, czy kolekcji znaczków pocztowych i pocztówek związanych z odzyskaniem niepodległości Henryka Tabaki i Tadeusza Kołuckiego, mieszkańców Gryfina. Biblioteka urządziła również pokonkursową wystawę lalek teatralnych zespołu młodzieży kierowanego przez Elżbietę Narzekalak z Gryfińskiego Domu Kultury.

Biblioteka była współorganizatorem promocji książki Piotra Słomskiego „Do zobaczenia, Kasztanku”, która jest zbiorem wywiadów m.in. z gryfinianami, którzy przeszli syberyjską gehennę.

Również filie Biblioteki w Pniewie i Wełtyniu podjęły działania na rzecz popularyzacji regionu – biblioteczny opłatek w Wełtyniu oraz Dzień Seniora uświetniły występy miejscowej kapeli ludowej „Wełtynianka” zaś pniewska malarka i artystka, Elżbieta Olszewska prowadziła regularne warsztaty plastyczne dla dzieci.

Filia w Wełtyniu zorganizowała spotkanie z autorem książki „Tam gdzie zatrzymał się pociąg”, Andrzejem Krywalewiczem, mieszkańcem Chojny, opisującej losy powojennych osadników ziemi gryfińskiej.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi, fundacjami, stowarzyszeniami.

W ramach podpisanej umowy o współpracy ze Stowarzyszeniem Wolnego Słowa z Warszawy (SWW) do Gryfina sprowadzono wystawy przygotowane przez SWW „Balony wolności”, „KOR – Komitet ruchu społecznego”, „Oni zmienili Polskę” (poświęcona niezującym polskim działaczom opozycji antykomunistycznej), „Józef Piłsudski – Pierwszy

Dziadek Niepodległej” (wystawa uświetniła gminne obchody stulecia odzyskania niepodległości przez Polskę, jej część zdołała wnetrze Urzędu Miasta i Gminy w Gryfinie).

Współpracujące również na podstawie umowy z biblioteką, Gryfińskie Stowarzyszenie „Pamięć i Prawda”, wsparło organizowaną przez bibliotekę grę miejską „Od Syberii po Wolne Związki Zawodowe”, przygotowując jedną ze stacji.

W ramach kontynuowanej od lat roboczej współpracy z Towarzystwem Miłośników Historii Ziemi Gryfińskiej zorganizowano kolejne Gryfińskie Koncerty Organowe (odbyły się trzy edycje). Towarzystwo wsparło również organizację gry miejskiej przygotowując jedną ze stacji.

Koło Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, działające w gryfińskiej bibliotece zorganizowało wykład w ramach akcji „Ruchome Wykłady Pomorzoznawcze”, kontynuowało akcję „Książka za złotówkę” przekazując zakupione za zebrane w ramach zbiórki publicznej pieniądze woluminy do filii biblioteki oraz akcję „Poczekalnia – poczytalnia”. Podczas obchodów rocznicy powstania Biblioteki koło sprowadziło wystawę „Zasłużeni ludzie kultury, działacze SPB w bibliotekach zachodniopomorskich”.

Robocza współpraca ze Stowarzyszeniem „Gryfiński Ruch Patriotyczny” oraz Młodzieżą Wszepolską polegała na wypożyczeniach sprzętu wystawienniczego czy aparatury nagłaśniającej na wystawy związane z historią najnowszej Polski. Efektem tej współpracy jest pozyskanie przez bibliotekę wystaw poświęconych stanowi wojennemu oraz wojnie polsko-bolszewickiej.

Filie biblioteki z terenów wiejskich aktywnie współpracowały ze świetlicami wiejskimi, organizując podczas ferii zimowych zajęcia ruchowe, lekcje biblioteczne oraz gry i zabawy.

Filia w Pniewie kontynuowała współpracę z Dziennym Domem Senior Plus w Gryfinie, organizując warsztaty biblioterapii oraz terapii zajęciowej, czy uczestnicząc w spotkaniach poetyckich dla seniorów zrzeszonych w Domu.

VI. Kadra – 26 osób

Dyrektor	1 osoba
Zastępca dyrektora	1 osoba
Obsługa administracyjna	1 osoba
Dział Gromadzenia i Opracowania Zbiorów	2 osoby
Oddział Dziecięcy	2 osoby
Wypożyczalnia dla Dorosłych	2 osoby
Czytelnia dla Dorosłych	2 osoby
Dział Zbiorów Specjalnych	2 osoby
Introligatornia	2 osoba (2 x ½ etatu)
Filia Górny Taras	2 osoby
Filia Naukowa	1 osoba
Filie wiejskie	5 osób (1 os. ¼ et. i 1 os. ½ et.)
Obsługa gospodarcza	3 osoby (1 os. na ½ et. 1 os. ¼ et.)

Pracownicy wg wykształcenia:

Wyższe ogólne	7 osób (1 osoba na ¼ et.)
Wyższe bibliotekarskie	8 osób (w tym 1 osoba na ¼ etatu)
Średnie bibliotekarskie	6 osób (w tym 1 osoba na ½ etatu)
Średnie ogólne	3 osoby
Zasadnicze	2 osoby (w tym 1 osoba na ½ etatu)

W roku 2018 pracownicy Biblioteki brali udział w merytorycznych kursach, konferencjach i szkoleniach z zakresu bibliotekoznawstwa, prawa pracy, ochrony praw autorskich, ochrony danych osobowych, jedna osoba studiowała administrację publiczną, 1 osoba ukończyła studia podyplomowe z zakresu: kadry i płace.

VII. Działalność edukacyjna, kulturalno – oświatowa, promocja czytelnictwa

Biblioteka Publiczna w Gryfinie w roku 2018 zorganizowała wiele imprez o charakterze edukacyjnym, kulturalno-oświatowym i promocyjnym.

Cyklicznymi wydarzeniami, które miały miejsce w bibliotece były:

- spotkania autorskie (odwiedzili nas: Mariusz Czubaj, Barbara Stenka, Justyna Bednarek, Wojciech Kołyszko, Renata Piątkowska, Agata Widzowska, Marcin Koziół, Agnieszka Ginko, a także gryfinianka Anna Sznigir),
- zajęcia prowadzone podczas ferii zimowych oraz wakacji,
- spotkania Dyskusyjnego Klubu Książki dla dorosłych oraz Dyskusyjnego Klubu Książki dla dzieci „Gryfik”,
- cykliczne spotkania z książką dla przedszkolaków w towarzystwie GRYFUSIA,
- warsztaty edukacyjne,
- lekcje biblioteczne,
- prezentacje multimedialne,
- zajęcia bajko- i biblioterapeutyczne,
- gry i zabawy terapeutyczne,
- japońskie teatryki KAMISHIBAI i Cieni. Planszowe opowiadania Kamishibai to historie pełne sensu, dzięki czemu stanowią doskonały pretekst do rozmowy z dzieckiem o emocjach, uczuciach i wartościach,
- pogadanki,
- szkolenia biblioteczne użytkowników,
- warsztaty (tworzenia komiksu, origami, ilustracji, sztuk magicznych, detektywistyczne, podróżnicze, teatralne),
- XV Ogólnopolski Tydzień Bibliotek organizowany przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich,
- IV Ogólnopolska Noc Bibliotek,
- XVII Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom,
- Gryfińskie Koncerty Organowe.

Największym wydarzeniem tego typu zorganizowanym przez bibliotekę w 2018 roku, były obchody 70-lecia Biblioteki Publicznej w Gryfinie, zorganizowane w maju. Obchodom towarzyszyła wystawa Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich pt.: „Zasłużeni ludzie kultury, działacze SBP w bibliotekach zachodniopomorskich”. Podczas imprezy uczestnicy otrzymali wydane w latach poprzednich przez bibliotekę wydawnictwo „Gryfino wczoraj i dziś” z ilustracjami miasta z czasów współczesnych oraz przedwojennych. Podczas obchodów na placu przed biblioteką wystąpił teatr uliczny Nikoli z Krakowa ze spektaklem „Maruczella”.

Zbiory edukacyjne biblioteki zostały uzupełnione o 9 wystaw poświęconych historii Polski i historii oręża sprowadzonych z Wojskowego Centrum Edukacji Obywatelskiej. Część z nich została udostępniona Zespołowi Szkół Ponadpodstawowych nr 2 w Gryfinie, jedna zaś ozdobiła finał rajdu turystycznego, zorganizowanego przez sołectwo w Nowym Czarnowie.

W ramach działalności promocyjnej biblioteka o każdej ze swoich imprez informuje poprzez rozsyłane informacje prasowe i zdjęcia, lokalne media internetowe (6 portali informacyjnych) media regionalne (2 portale informacyjne) oraz gazety lokalne (3 tytuły) i regionalne (3 tytuły). Informacje te są również przekazywane do osób zajmujących się promocją regionu w Urzędzie Miasta i Gminy w Gryfinie oraz Starostwie Powiatowym. Informacje o imprezach o potencjalnym zasięgu ponadgminnym przekazywane są również do wszystkich szkół i bibliotek w powiecie. Na stronie internetowej biblioteki oraz na dwóch profilach facebook’owych ukazują się zapowiedzi lub/i relacje z wydarzeń. Oba profile facebook’owe prowadzą również codzienny kalendarz wydarzeń związanych z kulturą i czytelnictwem, przeglądane codziennie przez ponad 700 osób. Filia w Wełtyniu oraz Pniewie prowadzą również swoje własne profile facebook’owe.

Dział Zbiorów Specjalnych

Działalność gryfińskiej biblioteki, a w szczególności Działu Zbiorów Specjalnych, to także różnego rodzaju wystawy. W ramach współpracy z warszawskim Stowarzyszeniem Wolnego Słowa zorganizowana została w budynku Tawerny na gryfińskim nabrzeżu wystawa o nazwie „Balony Wolności”. Co zwykły balon może mieć wspólnego z wolnością? Na przekór logice bardzo wiele. Nad Gryfino również dolatywały balony z ulotkami przeznaczonymi dla żołnierzy sowieckich stacjonujących w Niemczech i Polsce. Roman Grzegorek, przybyły do Gryfina z sowieckiej Syberii w 1945 r., w wydanej przez Gminę Gryfino książce „Portret Miasta”, tak je wspominał: „Przynajmniej do 1956 r. teren miasta był zasypywany ulotkami przenoszonymi ze strony niemieckiej w zasobnikach pod balonami. Tekst był po rosyjsku, czasami po niemiecku. /.../ Nieraz były tam śmieszne rysunki satyryczne. Czasami, kiedy wiatr był korzystny, cała ulica Łużycka była nimi zasłana.” Trzeba pamiętać, że w okresie stalinowskim za czytanie tych ulotek groziły kary. Roman Grzegorek opowiada: „Ojcu innego mojego kolegi, pracującemu w Powiatowej Radzie Narodowej, zdarzyło się podnieść ulotkę i zanieść do biura. Dostał dwa lata więzienia”. Akcje z użyciem balonów były prowadzone nie tylko w Polsce i nie tylko do 1956. Na wystawie można było zobaczyć przykłady ulotek, które doleciały w latach pięćdziesiątych do Czechosłowacji przez granicę z Bawarią. Bardzo dobrze udokumentowana jest akcja wysyłania balonów z duńskiego Bornholmu do Polski

w 1982 r. W opisach pod zdjęciami przeczytać można było wiele zabawnych wydarzeń towarzyszących akcjom balonowym oraz odpowiedź na pytanie, czy po upadku komunizmu porzucono tego typu przedsięwzięcia.

Kolejną była wystawa zatytułowana „Migawki z podróży” autorstwa gryfinianki Renaty Lis. Odbyła się ona w sali konferencyjnej gryfińskiej biblioteki. Ekspozycja składała się z 19 zdjęć wybranych spośród przepastnego archiwum. Ukazują one podróż w różnych aspektach. Fotografie przedstawiają drobiazgowo spojrzenie na detal. Autorka poprowadziła widza przez miasta i miasteczka Polski i Europy. W Bydgoszczy witamy się z przechodzącym przez rzekę Brdę, w Berlinie zaglądamy do Parku Miejskiego. Zamek Bolków oglądamy jakby z drona, w Nowym Tomyślu widzimy kosz wiklinowy wpisany do książki rekordów Guinnessa, a w Łodzi widzimy Diamenty Łodzi. Renata Lis na swoich fotografiach stara się przedstawić miejsca znane i nieznanie w niekonwencjonalny sposób. Autorka jest osobą wszechstronną: absolwentka Uniwersytetu Szczecińskiego Wydziału Humanistycznego, technik organizacji reklamy oraz była członkini Fotoklubu Fotograficznego „Zamek”, prowadzonego przez Leszka Kurpiewskiego w Zamku Książąt Pomorskich w Szczecinie. W swej twórczości stara się realizować to co lubi zaczynając od pisania, przez fotografię i na podróżach kończąc.

Wystawa zatytułowana: „Józef Piłsudski. Pierwszy Dziadek Niepodległej” uświetniła uroczystości gryfińskich obchodów 100-lecia odzyskania niepodległości. Została ona wykonana przez Stowarzyszenie Wolnego Słowa oraz Muzeum Historii Polski.

Podczas odbywającej się w Gryfinie rekonstrukcji historycznej „Orły nad Driem” Biblioteka przygotowała wystawę towarzyszącą pt.: „Moda okupacyjna”. Plansze zostały wyeksponowane na sztalugach, na Placu Księcia Barnima I.

Rotmistrz Pilecki w szkole im. Bohaterów Powstania Warszawskiego. Wystawę warszawskiego IPN pt. „Rotmistrz Witold Pilecki”, mogli podziwiać uczniowie Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 w Gryfinie. 30 plansz, przedstawiających życie rotmistrza od dzieciństwa do śmierci sprowadziła do Gryfina Biblioteka Publiczna w Gryfinie przy wsparciu Gminy Gryfino. Profesjonalnie przygotowana wystawa pokazuje zarówno epizody z walk rotmistrza podczas wojny polsko-bolszewickiej, udział w kampanii wrześniowej, konspiracji, wkład w połączenie organizacji konspiracyjnych w Auschwitz oraz proces wytoczony przez władze komunistyczne w 1947. Ciekawym epilogiem całości są plansze poświęcone współczesnej pamięci Witolda Pileckiego, w tym lista pomników i szkół nazwanych jego imieniem.

Wśród wystaw zorganizowanych w ubiegłym roku były także:

- wystawa pt.: „Oddziały Łupaszi”. Przygotowana przez Bibliotekę, a wyeksponowana w Gryfińskim Domu Kultury z okazji Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych,
- wystawa Wojskowego Centrum Edukacji Obywatelskiej pt.: „Drogi do Niepodległości”. Wystawa uświetniła uroczystości festiwalu „PoWsiNoga” odbywającego się w Krajniku,
- wystawa mieszkającej w Gryfinie i od wielu lat tworzącej swoje obrazy w formie wyszywanek – Danuty Bednarz,
- pokonkursowa wystawa prac wychowanków pracowni plastycznej Elżbiety Narzekalak (GDK) Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego *Magia Teatru Lalka Teatralna*,
- „Mistrzowie Ilustracji Dziecięcej” z Wydawnictwa Dwie Siostry.

Ostatnią zeszłoroczną wystawą, była listopadowa wystawa pt.: „Pocztówka orężem w walce o niepodległość oraz tragizm narodu i żołnierza polskiego”. Jak powiedzieli jej autorzy Henryk Tabaka i Tadeusz Kołucki: „W historii narodu i państwa polskiego listopad jest miesiącem szczególnym. W tradycji niepodległościowej Polaków wyraża bowiem triumf wiary i nadziei nad zwątpieniem i poddaniem się losowi. Po 123. latach niebytu i niewoli narodowej, Polska w 1918 roku odzyskała niepodległość. Zwycięstwo to nie przyszło jednak łatwo. Wolności nikt nam nie podarował. Wywalczyliśmy ją sami wysiłkiem wielu pokoleń!”

Przedsięwzięciem popularyzatorskim biblioteki była organizacja gry miejskiej pt.: „Od Syberii po Wolne Związki Zawodowe Pomorza Zachodniego”. Celem gry było dokonanie wkładu w rozwój tożsamości lokalnej i regionalnej Gryfina na tle historii powojennej Polski. Gra, której scenariusz powstał w bibliotece, w atrakcyjny sposób pokazywała początki polskiego Gryfina oraz dokonania jego mieszkańców od osiedlenia się w 1945 r. (pierwsze odbudowane/zbudowane nieruchomości, szkoła, nieistniejące już budynki związane z kulturą, powojennym życiem codziennym i kulturą miasta aż po miejsce, gdzie znajdowała się redakcja podziemnego pisma „Robotnik Szczeciński”). Partnerami przedsięwzięcia byli: Towarzystwo Miłośników Historii Ziemi Gryfińskiej, Stowarzyszenie „Pamięć i Prawda”, Ośrodek Sportu i Rekreacji w Gryfinie, Gryfińskie Stowarzyszenie Ratownicze, Młodzieżowa Rada Miejska.

W dniach 8-15 maja 2018 r. odbywał się XV Ogólnopolski Tydzień Bibliotek. Jest to organizowany co roku przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich cykl wydarzeń promujących czytelnictwo i biblioteki. Mają one na celu podkreślanie roli czytania i bibliotek w poprawie jakości życia, edukacji oraz zwiększanie prestiżu zawodu bibliotekarza i zainteresowania książką szerokich kręgów społeczeństwa. W programie zeszłorocznego Tygodnia Bibliotek były m.in.

- trwający cały tydzień kiermasz książek „Książka za złotówkę”,
- "Kobiety na trzech kontynentach" spotkanie z Piotrem Kowalczykiem - geografem, geologiem i pilotem wycieczek. Jego publikacje ukazują się w wielu magazynach podróżniczych, jest też autorem serwisu Globtroterzy.net oraz projektu Afrykazachodnia.pl. Piotr Kowalczyk to ponadto miłośnik kultury Azji i podróży do miejsc poza utartymi szlakami,
- NIE DO WIARY! W BIBLIOTECE KRYJĄ SIĘ CZARY - spektakl promujący czytelnictwo w wykonaniu Teatru Edukacji i Profilaktyki „MASKA” z Krakowa,
- spektakl pt.: „Maruczella” w wykonaniu Teatru Nikoli z Krakowa. Adresowany do publiczności w różnym wieku. Łączy w sobie elementy pantomimy, teatru ruchu, akrobatyki, komedii oraz tańca współczesnego.

Biblioteka Publiczna w Gryfinie była także współorganizatorem, wraz z gminą Gryfino oraz Gryfińskim Domem Kultury, gminnych uroczystości upamiętniających 74. rocznicę wybuchu Powstania Warszawskiego, które odbyły się 1 sierpnia na Placu Solidarności.

Imprezami kulturalnymi, prowadzonymi od wielu lat, są cieszące się popularnością, organizowane w gryfińskim kościele pw. NNMP z Towarzystwem Miłośników Historii Ziemi Gryfińskiej, Gryfińskie Koncerty Organowe. W ubiegłym roku był to już XVI (wystąpili: Inse Brent (organy) i Jakub Rabizo (skrzypce)) i XVII koncert (Sandra Klara Januszewska - mezzosopran oraz Julian Gołosz – organy).

Ponadto w roku ubiegłym odbył się także koncert okolicznościowy zatytułowany: „Koncert dla Niepodległej”. Zorganizowany został przy współpracy z Towarzystwem Miłośników Historii Ziemi Gryfińskiej, a finansowany ze środków Powiatu Gryfińskiego. W kościele zagrali Dorota i Tomasz Witkowsy ze Szczecina.

Rokrocznie w ostatnich dniach czerwca, z inicjatywy biblioteki, organizowana jest we współpracy z Gryfińskim Domem Kultury „Gryfińska Noc Świętojańska”. Jest to impreza odbywająca się na gryfińskiej plaży nad rzeką, przybliżająca mieszkańcom Gryfina tradycje ludowe. Wspólnemu wyplataniu wianków towarzyszy śpiew lokalnych kapel ludowych oraz pieczenie kiełbasek przy ognisku.

Podobnie jak w latach poprzednich, w miesiącu maju zorganizowane zostało dyktando o tytuł Gryfińskiego Mistrza Ortografii. W dyktandzie może wziąć udział każdy, zarówno osoby dorosłe, jak i młodzież i dzieci, pod warunkiem przybycia w towarzystwie jednego z rodziców lub opiekuna prawnego. Patronat honorowy sprawuje Burmistrz Miasta i Gminy Gryfino, a zeszłorocznym sponsorem dyktanda była PGE GiEK S.A. Oddział Zespołu Elektrowni Dolna Odra.

Dział Zbiorów Specjalnych zorganizował także prelekcje połączone z projekcją zdjęć historycznych dawnego Gryfina. Gościliśmy w sali konferencyjnej seniorów ze Środowiskowego Domu Samopomocy w Gryfinie, Domu Pomocy Społecznej w Dębach oraz Dziennego Domu Senior Plus w Gryfinie.

W tej placówce odbyły się także dwa spotkania z poezją, których współorganizatorem była Biblioteka. Bibliotekarze czytali wybrane fragmenty dzieł oraz przygotowali prezentacje multimedialne na te wydarzenia.

Po raz kolejny Biblioteka wzięła udział w ogólnopolskiej akcji Narodowego Czytania pod patronatem pary prezydenckiej. 8 września, podczas Dożynek Archidiecezjalnych w Gryfinie odbyło się Narodowe Czytanie "Przedwiośnia" Stefana Żeromskiego. Fragmenty utworu odtworzyli: Mieczysław Sawaryn - Burmistrz Miasta i Gminy Gryfino, Ewa Sznajder - Sekretarz Miasta i Gminy Gryfino oraz Grzegorz Jastrowicz - Naczelnik Wydziału Edukacji i Spraw Społecznych. Akcję Narodowego Czytania w Gryfinie sponsorowała PGE GiEK S.A. Oddział Zespołu Elektrowni Dolna Odra.

Biblioteka i filie wzięły czynny udział w obchodach setnej rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę. Na uwagę zasługuje akademia poświęcona temu wydarzeniu połączona z wystawą prac plastycznych dzieci zorganizowana w Wełtyniu.

Podczas Nocy Bibliotek, poświęconej w tym roku rocznicy odzyskania niepodległości, biblioteka zorganizowała spotkanie z gryfińskimi pionierami, którzy opowiedzieli zebranym o pierwszych dniach gryfińskiej „niepodległości” w 1945 r., barwnie wspominając ówczesną rzeczywistość, którą zapamiętali jako paroletnie dzieci.

W czerwcu 2018 r. bibliotekę odwiedzili studenci z Gruzji, przebywający w Polsce na zaproszenie Burmistrza Miasta i Gminy w Gryfinie. Po zapoznaniu się z działalnością wszystkich działów biblioteki dla gości przygotowano prezentację poświęconą funkcjonowaniu administracji rządowej i samorządowej w Polsce.

15 października w Bibliotece Publicznej w Gryfinie odbyła się prelekcja pt.: „Zabytki cechów miast pomorskich”, na którą zaproszono uczniów gryfińskiego liceum wraz z nauczycielami. Prowadząca spotkanie dr Agnieszka Pawłowska, wieloletni pracownik Muzeum Narodowego w Szczecinie, a obecnie wykładowca na Akademii Sztuki w Szczecinie, wprowadziła słuchaczy w tematykę tworzenia i znaczenia pomorskich pieczęci. Na wyświetlonej prezentacji uczestnicy spotkania mogli obejrzeć wyobrażenia zawarte na pieczęciach, zarówno miejskich, jak i cechowych. Na zakończenie spotkania prelegentka przybliżyła słuchaczom znaczenie poszczególnych elementów herbu Gryfina, co stanowiło zaskoczenie dla niejednego z uczniów. Spotkanie odbyło się w ramach projektu "Ruchome Wykłady Pomorzoznawcze", który opiera się na organizacji cyklu spotkań, w różnych ośrodkach woj. zachodniopomorskiego, z osobami zajmującymi się historią poszczególnych miejscowości, czy różnymi aspektami lokalnej historii (tzw. ruchome wykłady).

O poezji i życiu Cypriana Kamila Norwida, a także sprowadzeniu na Wawel ziemi z jego francuskiego grobu opowiadał uczniom z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 w Gryfinie Michał Kawecki z Zamku Książąt Pomorskich. Oprócz opowiadania można było obejrzeć film nakręcony z okazji złożenia na Wawelu, w Krypcie Wieszców Narodowych, urny z ziemią z grobu poety. Spotkanie odbyło się w sali konferencyjnej gryfińskiej biblioteki.

Na zaproszenie Biblioteki Publicznej, Gryfińskiego Ruchu Patriotycznego i Stowarzyszenia Kresy Wschodnie, Dziedzictwo i Pamięć w Klubie Nauczyciela w Gryfinie odbyło się spotkanie z wykładowcą Wyższej Szkoły Humanistycznej w Szczecinie, autorem książki „Do zobaczenia, Kasztanku” dr Piotrem Słomskim. Książka, opowiada o losach osób, którym mimo upływu lat nie przestają się śnić bezkresne śniegi, marzenia o ziemniaku i o kawałku chleba dzielonym w wieczór wigilijny na cztery kawałeczki.

Oddział dla Dzieci i Młodzieży

W 2018 roku odbyło się wiele form upowszechniających czytelnictwo wśród dzieci i młodzieży takich jak: cykliczne spotkania z książką dla przedszkolaków w towarzystwie GRYPUSIA, warsztaty edukacyjne, lekcje biblioteczne, prezentacje multimedialne, zajęcia bajko- i biblioterapeutyczne, gry i zabawy terapeutyczne, dwa przedstawienia teatralne, japońskie teatrzyki KAMISHIBAI i Cieni, koncert bajkowy „Baśnioludek w Krainie Muzyki”, pogadanki, blok feryjny (BIBLIOFERIADA), szkolenia biblioteczne

użytkowników, warsztaty tworzenia komiksu, origami, ilustracji, sztuk magicznych, detektywistyczne, podróżnicze, teatralne. Również spotkania Dyskusyjnego Klubu Książki „Gryfik” czy spotkania autorskie (Barbara Stenka, Justyna Bednarek, Wojciech Kołyszko, Renata Piątkowska, Agata Widzowska, Marcin Kozioł, Agnieszka Ginko). Włączono się także w obchody Roku Ireny Sendlerowej i w 100-lecie odzyskania przez Polskę Niepodległości poprzez patriotyczne warsztaty, lekcje biblioteczne czy pogadanki. Oddział wziął udział w 6. edycji Festiwalu Czytania „Odkrywczy Wyobraźni” organizowanego przez Książnicę Pomorską w Szczecinie. Bibliotekę odwiedziła po raz drugi pisarka, bibliotekarka – Agata Widzowska. Oddział dla Dzieci i Młodzieży uczestniczył także w XV Tygodniu Bibliotek, IV Nocy Bibliotek z Indianami, XVII Ogólnopolskim Tygodniu Czytania Dzieciom.

Strzałem w dziesiątkę okazały się „Bajki ze strychu”, czyli projekcje bajek na kliszach celuloidowych z lat 70. i 80. ubiegłego wieku z kultowego projektora ANIA, japoński teatrzyk KAMISHIBAI - papierowy teatr skierowany jest dla dzieci w wieku 4 – 10 lat. Planszowe opowiadania Kamishibai to historie pełne sensu, dzięki czemu stanowią doskonały pretekst do rozmowy z dzieckiem o emocjach, uczuciach i wartościach. Także spotkania członków KLUBU GIER BEZ PRĄDU znalazły swoich dziecięcych sympatyków gier planszowych, gier karcianych, gier literackich czy popularnej ostatnio grywalizacji.

Kontynuowana jest współpraca biblioterapeutyczna z Zespołem Szkół w Nowym Czarnowie i Szkołą Podstawową w Radziszewie. Działania na rzecz popularyzacji czytelnictwa wśród młodych odbiorców zostały zauważone i docenione. Otóż przyznano nagrodę główną dla biblioteki (statuetkę i dyplom) za najciekawszy program popularyzujący literaturę wśród dzieci i młodzieży w organizowanym przez Kuratorium Oświaty i Książnicę Pomorską konkursie "LEKTURIADA - w poszukiwaniu urody słowa". Uwagę komisji zwróciła ciekawa współpraca Biblioteki ze Szkołą Podstawową im. Małych Zesłańców Sybiru w Radziszewie oraz biblioterapeutyczna i teatralna praca z lekturami szkolnymi. W konkursie wzięły udział biblioteki i szkoły z województwa zachodniopomorskiego.

Formy promocji książki, czytelnictwa i biblioteki to nie tylko same imprezy, ale także ciekawe gazetki ścienne, wystawki nowości czy książek tematycznych. W tym roku było 26 ekspozycji okolicznościowych i tematycznych dla dzieci i młodzieży.

Filia Biblioteczna „Górny Taras”

W miesiącu styczniu zorganizowano Ferie Zimowe. Odbyły się spotkania z ciekawymi ludźmi, tj. spotkanie z panią Urszulą Czapiewską, w którym uczestniczyły dzieci z Przedszkola nr 1 w Gryfinie, spotkanie z Anną Sawicką zatytułowane „Włącz wyobraźnię”, które adresowane było do pierwszoklasistów ze Szkoły Podstawowej nr 3 w Gryfinie, czy spotkanie z Małgorzatą Narożną z kluboksięgarni FiKa.

Zorganizowane zostały warsztaty oraz spektakle teatralne, m.in. warsztaty teatralno-muzyczne oraz festyn czytelniczy z okazji „Nocy Bibliotek”. Rok zakończony został grudniowym spektaklem teatralnym „Świąteczne porządki”.

Warsztat może oznaczać miejsce, ale też robienie czegoś razem. Na warsztatach w bibliotece maluje się, rysuje... Warsztaty w gryfińskiej bibliotece na Górnym Tarasie poprowadziła pani Anna Imbiorowicz, nauczycielka i bibliotekarka.

W trakcie warsztatów uczestnicy mogli zdobyć wiedzę na temat największego skarbu Ziemi – wody. Wszystko o wodzie: krótki film o braku wody w Afryce, a konkretnie w Czadzie, konkursy, doświadczenia, słowem pani Ani chodziło o to, aby „zaskoczyć, oszołomić i oczarować”. Udało się. Kiedy pani Ania rozpoczęła spektakl kamishibai, afrykańską opowieść o dostępie do wody - „Po drugiej stronie gór” Anny Onichimowskiej, zaległa niesamowita cisza. Na twarzach dzieci widać było autentyczne zaangażowanie w słuchaną opowieść.

Ekologicznie i świątecznie w gryfińskiej bibliotece na Górnym Tarasie.

14 grudnia 2018r. w bibliotece zrobiło się gwarno i wesoło. A to za sprawą Agencji Artystycznej Wilk Art i ich ekologiczno-muzycznego spektaklu „Plastikowy pamiętnik czyli przedświąteczne porządki”. Integracyjne spotkanie. Zawitali do biblioteki przedszkolacy z gryfińskiego Przedszkola nr 2 oraz zaprzyjaźnieni uczestnicy Warsztatów Terapii Zajęciowej w Płoni. Teatralna przygoda pozwoliła dzieciom na wspólne, aktywne przeżywanie przygotowań do świąt i była okazją do wspólnego kolędowania, artystom fantastycznie udało się wprowadzić nastrój Świąt Bożego Narodzenia. Odbiorcy niepełnosprawni wspaniale obserwowali, uważnie postrzegali i pięknie słuchali.

Małgorzata Narożna, szczecinianka, która od kilku lat prowadzi w Szczecinie klubksięgarnię „FiKa” dla dzieci i młodzieży, pomysłodawczyni wielu spotkań autorskich oraz akcji popularyzujących książki, np. „Tramwaj zwany Zacztyaniem, „Czyta się”, „wpadła” też i do Gryfina, aby... upowszechniać czytelnictwo.

Wszystko zaczęło się całkiem zwyczajnie. Po swobodnych pogaduszkach z drugoklasistami ze Szkoły Podstawowej nr 2 w Gryfinie, w Filii biblioteki na Górnym Tarasie, na książkowy temat: co to jest książka?, jakie są rodzaje książek?, jakie czytają książki?, czy w ogóle można ich przyłapać na czytaniu?, przyszedł czas na fantastyczne czytanie z panią Narożną.

„Niedługo Boże Narodzenie. Dzieci, jak co roku, piszą listy do Świętego Mikołaja z prośbą o wymarzone prezenty. Święty Mikołaj starannie przygotowuje podarki dla najmłodszych. Wszystko jest już gotowe, gdy wydarza się katastrofa! Prezenty się gubią...”

I od tego momentu zaczyna się prawdziwa bajkowa opowieść „O Mikołaju, który zgubił prezenty” Danuty Parlak, opowieść o przyjaźni, wzajemnej pomocy i chęci dzielenia się z innymi. Po przeczytaniu bajki krótka refleksja: Co Ty możesz ofiarować Mikołajowi, drugiemu człowiekowi, swojej koleżance czy swojemu koledze? W jaki sposób możesz podziękować Mikołajowi za prezenty? I zadanie do wykonania – wyraż swoje myśli kredką, ołówkiem na papierze.

Włącz wyobraźnię - „Ilustracja jest unieruchomionym momentem danej opowieści i aby ją poprawnie odczytać, należy wejść w obrazek i uruchomić wyobraźnię”. Ilustracja jest plastycznym uzupełnieniem tekstu, bez którego nie może istnieć.

Przeprowadzone dnia 25.05.2018 r. w Filii Górny Taras w Gryfinie warsztaty ilustratorskie przebiegły w dwóch etapach: części teoretycznej i ilustracji w praktyce.

Jaką wartość artystyczno-malarską posiada ilustracja? Jaki jest warsztat ilustratora? Do czego służy pędzelek z ukośnym włosiem? Do czego służy gumka chlebowa? Na te i inne pytania odpowiadała dzieciom z pierwszej klasy ze Szkoły Podstawowej nr 3 - Anna Sawicka, pedagog, nauczyciel i ilustratorka książek dla dzieci. Anna Sawicka zilustrowała cykl bajek Joanny Marii Chmielewskiej „Zaczarowane rymowanki”, w których kolorystyka ilustracji jest pogodna, ilustracje posiadają bogatą paletę barw oraz śmiałe zestawienia kolorów. I jak sama mówi, była to jej ilustratorska przygoda życia. Spełniła swoje marzenie.

Filia Biblioteczna w Chwarstnicy

W Filii w Chwarstnicy w roku 2018 odbyły się 4 spotkania autorskie, 22 lekcje biblioteczne i 20 wycieczek do biblioteki. W bibliotece, w ciągu całego roku, odbywały się cykliczne spotkania z czytelnikami takie jak: zajęcia plastyczne, warsztaty ceramiczne, zajęcia biblioterapeutyczne, zajęcia z chustą KLANZA oraz spotkania przy fontannie czekoladowej. Filia tradycyjnie już brała udział w Tygodniu Głośnego Czytania, Tygodniu Bibliotek, a także w akcji „Żonkile” organizowanej przez Muzeum POLIN. Czytelnicy filii uczestniczyli m. in. w Dniu Babci i Dziadka, robili prezenty na Dzień Matki i Dzień Ojca. Wspólnie z czytelnikami wykonane zostały także kartki i ozdoby świąteczne na kiermasz, z którego dochód przeznaczony był na leczenie i rehabilitację chorej dziewczynki. W każdy poniedziałek spotykaliśmy się z najmłodszymi czytelnikami, a tematem przewodnim tych spotkań było 100-lecie Niepodległości Polski. Dzieciom przekazywane były fakty z historii Polski. Powstawały również kotyliony na uroczysty apel szkolny.

Z okazji Międzynarodowego Dnia Pluszowego Misia filię i szkołę odwiedziły pluszaki. Każde dziecko mogło przynieść swoją ulubioną przytulankę. Największy miś miał prawie 200 cm, natomiast najstarszy 35 lat. Każdy uczestnik mógł przedstawić swojego przyjaciela, opowiedzieć jego historię. Podczas spotkania był także „misiowy” poczęstunek: kanapka z miodem oraz buzia misia namalowana czekoladą na okrągłym wafle.

W listopadzie i grudniu odbyły się warsztaty ceramiczne. Zrobione przez dzieci rzeczy ozdobiły drzewko świąteczne w ich domach.

W 2018 r. w bibliotece odbyły się 22 lekcje biblioteczne, na których zapoznaliśmy czytelników, jak korzystać z księgozbioru, katalogów, encyklopedii czy słowników. Odbyły się też lekcje tematyczne. Lekcje biblioteczne są zróżnicowane, zawsze uwzględniają potrzeby czytelników. Dla uczniów czwartych klas zorganizowany został wyjazd na lekcję katalogowania do Filii Naukowej Biblioteki Publicznej w Gryfinie. Można było zobaczyć również, jak funkcjonuje Biblioteka Publiczna w Gryfinie. Młodzież zapoznano z pracą Intrologatorni, Wypożyczalni i Czytelni dla Dorosłych oraz Oddziałem dla Dzieci i Młodzieży. Zwiedzić można było także wystawę w sali konferencyjnej oraz Dział Zbiorów Specjalnych i gabinet dyrektora.

Filia biblioteczna współpracuje ze Szkołą Podstawową w Chwarstnicy, Ogniskiem Przedszkolnym TPD w Chwarstnicy, świetlicami wiejskimi w Mielenku, Dołgich i Sobiemyślu.

Filia Biblioteczna w Wełtyniu

Biblioteka w lokalnym środowisku Wełtynia współpracuje z miejscowymi organizacjami i instytucjami m.in.: świetlicą wiejską, Stowarzyszeniem Rozwoju Ekologii i Agroturystyki na Rzecz Wełtynia, sołtysiem i radą sołecką, Kołem Emerytów i Rencistów, miejscowym KGW „Ale Babki” oraz Kapelą Ludową „Wełtynianka”.

Spotkanie autorskie z Andrzejem Krywalewiczem. Na spotkanie z autorem książki „Tam gdzie zatrzymał się pociąg” przybyły 24 osoby. Ci, którzy przyszli, posłuchali bardzo ciekawych wspomnień m.in. Józefa Zakrzewskiego, siostr - Marii Nowak i Janiny Gerega oraz relacji autora jak powstała książka i jak spotkał osoby, które zechciały mu opowiedzieć swoje powojenne przeżycia. Obecnie coraz rzadziej możemy spotkać tych, którzy byli świadkami tamtych wydarzeń i potrafią tak pięknie opowiadać o zasiedleniu i pierwszych dniach na Ziemiach Zachodnich. Ich relacje pełne niesamowitych historii i ludzkiej dobroci pośród morza cierpienia, były cenną lekcją historii.

Dzień Bibliotekarza i Tydzień Bibliotek. Przygotowany został kiermasz „Książka za złotówkę”. W Dniu Bibliotekarza i Bibliotek dzieci malowały i słuchały opowieści o książce i bibliotece, której autorką jest Zofia Stanecka i Marianna Oklejak, zatytułowanej „Basia i biblioteka”.

Piknik rodzinny i Dzień Dziecka. Na placu przy świetlicy wiejskiej w Wełtyniu odbył się piknik rodzinny z okazji Dnia Dziecka. Piknik przygotowany został przez świetlicę wiejską, filię biblioteczną, rodziców dzieci z Wełtynia, którym, oprócz zapewnienia przybyłym dobrej zabawy, przyświecał szczytny cel przekazania dochodu z imprezy na rehabilitację mieszkańca Wełtynia.

„Limuzynką do Filharmonii” - to projekt umożliwiający mieszkańcom województwa zachodniopomorskiego o utrudnionym dostępie do dóbr kultury skorzystanie z kompleksowej oferty kulturalnej i edukacyjnej Filharmonii. W ramach projektu dzieci, młodzież, dorośli oraz seniorzy wzięli udział w koncercie. Była to wspaniała lekcja muzyki i podróży w czasie.

Ekologiczny Dzień Ziemi to coroczne sprzątanie terenu wokół świetlicy, biblioteki i kościoła, w którym uczestniczyło 30 dzieci wraz z rodzicami. Po sprzątaniu przygotowano ognisko z pieczeniem kiełbasek.

Spektakl dla dzieci „Zimowa opowieść choinkowa” i spektakl „Gwiazdko świeć, kolędo leć”. Goście filii w rodzinnej atmosferze śpiewali kolędy razem z artystami Teatru Gwitajcie.

W 2018 roku filia ponadto zorganizowała lub była współorganizatorem następujących imprez, spotkań i wydarzeń:

- Ferie zimowe
- Dzień Babci i Dziadka
- Tłusty Czwartek

- Walentynki
- 100-lecie Niepodległości Polski

Filia Biblioteczna w Pniewie

Biblioteka w Pniewie przeprowadziła szereg zajęć oraz imprez z czytelnikami dorosłymi i dziećmi. Nowi czytelnicy oraz dzieci byli zachęceni do zwiedzania biblioteki oraz zapoznania się z układem księgozbioru. Odbywały się także lekcje biblioteczne. Dzieci przebywające w bibliotece chętnie korzystały z gier planszowych, stanowisk komputerowych oraz z pomocy w odrabianiu lekcji. Placówka zorganizowała „Ferie Zimowe w Bibliotece” przy współpracy świetlic wiejskich w Krajniku i Bartkowie. W roku 2018 kontynuowana była akcja „Kółka głośnego czytania”. Zajęcia odbywają się w każdy pierwszy czwartek miesiąca. Dzieci chętnie brały w nich udział. W ciągu roku odbyły się również zajęcia okazjonalne tj. Dzień Babci, Święta Wielkiej Nocy, Dzień Matki, Święta Bożego Narodzenia. Jak co roku nasza placówka zorganizowała „Tydzień Bibliotek”, podczas którego dzieci dowiedziały się jak powstaje książka. Tworzyły własne książki z wymyślnymi historiami. Odbyła się także pogadanka na temat, czym jest bajka? i jaką rolę odgrywa w naszym życiu? Od czerwca 2015 roku kontynuowana jest współpraca z lokalną artystką i malarką Elżbietą Olszewską. Zajęcia plastyczno-techniczne były prowadzone cyklicznie co dwa tygodnie. Podczas wakacji dzieci korzystały z zajęć, jakie biblioteka zorganizowała. Były to gry, zabawy, konkursy, czytanie bajek oraz warsztaty plastyczne. Zabawa Andrzejkowa w połączeniu z Mikołajkami to kolejne wspólne spotkanie, które odbyło się tym razem z inicjatywy świetlicy wiejskiej w Krajniku. Kontynuowana była nauka języka niemieckiego prowadzonego przez Elżbietę Olszewską.

W maju 2018r., po raz kolejny, Filię odwiedziła szczecińska autorka - Monika Marin. Opowiedziała co skłoniło ją do napisania książki, o swoich pasjach, pisarstwie, a po spotkaniu wręczyła dzieciom książki z autografem. Na spotkaniu gościły dzieci ze świetlic wiejskich z Krzypnicy i Nowego Czarnowa oraz dzieci z DPS Nowe Czarnowo.

Na jednym z listopadowych zajęć, przygotowane zostały, we współpracy z dziećmi ze świetlicy z Krajnika, lampiony roratnie.

Placówka, w ramach współpracy ze świetlicami wiejskimi w Bartkowie i Krajniku, raz w miesiącu organizowała warsztaty wyjazdowe dla dzieci.

W roku 2016 Filia Biblioteczna w Pniewie nawiązała współpracę z Dziennym Domem Senior Plus, gdzie raz w miesiącu prowadzone są zajęcia z biblioterapii. W listopadzie 2018 roku pensjonariusze Seniora Plus odwiedzili bibliotekę, w której zorganizowane zostały zajęcia pod hasłem „Dekoracje świąteczne”. W grudniu natomiast zorganizowany został „Świąteczny wieczorek z poezją” w naszej bibliotece, na którym również zagościli pensjonariusze Seniora Plus.

Biblioteka zorganizowała dwa spotkania z Tadeuszem Wasilewskim i mieszkańcami Pniewa, na których przybliżono specyfikę funkcjonowania Dziennego Domu Senior Plus w Gryfinie.

Biblioteka wyszła naprzeciw seniorom z Pniewa i zorganizowała „Klub Seniora”, którego uczestnicy raz lub dwa razy w miesiącu spotykają się na zajęciach z haftowania i szydełkowania. Od 2017 roku Filia współpracuje z Przedszkolem im. Misia Uszatka

w Gryfinie, gdzie czytane są bajki oraz prowadzone dyskusje o książkach. W 2016 roku Filia nawiązała współpracę z Zespołem Szkół Specjalnych oraz Domem Pomocy Społecznej. Dzieci z tych placówek odwiedzają raz w miesiącu naszą bibliotekę. Rozmawiamy o książkach, czytane są fragmenty baśni, a wszystko dopasowane do możliwości intelektualnych uczestników.

Biblioteka w 2016 roku wychodząc naprzeciw dorosłym, zorganizowała wraz z Elżbietą Kasprzyk zajęcia takie jak: warsztaty „Stwórz świąteczny nastrój w swoim domu”. Największym powodzeniem cieszyły się i nadal cieszą zajęcia dekorowania techniką decoupage. Oprócz lokalnych mieszkańców, na zajęciach gościły osoby z Gryfina, Krajnika, Krzypnicy oraz Dębogóry. Biblioteka prowadziła również warsztaty dla dorosłych w świetlicy wiejskiej w Krajniku. W trakcie całego roku oprócz wyżej opisanych, odbywały się również inne formy zajęć, takie jak: rysowanie, gry planszowe, czytanie.

Filia Biblioteczna w Gardnie

W 2018 roku filia zorganizowała różnego rodzaju zajęć z edukacji czytelniczej, medialnej i kulturalnej.

- Zorganizowano ferie zimowe dla dwóch grup wiekowych. Dzieci starsze – *Przez lądy i oceany*. Dzieci młodsze – *Bajki, które uczą jak być szczęśliwym*. Realizowano cykl *100 kroków do Niepodległej*

- Rok 2018 poświęcono:

- Irenie Sendlerowej
- Prawu kobiet
- Zbigniewowi Herbertowi
- Niepodległej

- Od 2 do 10 czerwca zorganizowano Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom

- Spotkanie z pisarzem Marcinem Koziołem, oraz inne zajęcia wynikające z potrzeby, takie jak: lekcje biblioteczne w ramach zastępstw, wycieczki do biblioteki, spotkanie z książką.

- Odbyto 20 lekcji bibliotecznych dotyczących:

- Zestawień bibliograficznych
- Korzystania z czytelni
- Korzystania z wypożyczalni
- Zawartości treściowej książki
- Układu treści książki
- Korzystania z książek popularnonaukowych
- Wyszukiwania informacji
- Źródeł informacji o książce
- Budowy książki
- Katalogu alfabetycznego
- Karty katalogowej

- Dwie wycieczki dla grup najmłodszych (zapoznanie z biblioteką, jej zbiorami i książkami dla najmłodszych).

- Dwa spotkania na temat symboli narodowych i pieśni patriotycznych.
- Cztery wystawy:
  - Literatura o tematyce patriotycznej
  - Kobiety o kobietach
  - Książka o książce
  - Najpiękniejsze książki naszej biblioteki
- Jeden konkurs: *Legiony Polskie Józefa Piłsudskiego*.
- Spotkania z książką w cyklu *Przez książkę i zabawę do wiedzy*:
  - Godziny baśni
  - Gry dramowe
  - Poznajemy książki Marcina Kozyłła, Joanny Kulmowej, Zbigniewa Herberta
  - Dyskusja nad książkami *Dynastia Niziołków*, *Dzieci z Bullerbyn*
  - Inscenizowanie różnych zachowań
  - Astrid Lindgren – dzieciom
  - Czytamy i inscenizujemy: *Opowieści z Narnii*, *Mikołajek i inne chłopaki*, *Karolcia*
  - Odsłuchanie książki *Szyfrowe prace*
  - W świecie rymów, wierszy i zabaw Wandy Chotomskiej
  - Rysowanie bajek i wierszyków
- Pisarze i inni z bliska (gazetki i wystawki twórczości)
  - Spotkanie z Marcinem Kozyłłem
  - Rok Zbigniewa Herberta
  - Rok Ireny Sendlerowej
  - Stulecie - Józef Piłsudski
  - Śmierć Joanny Kulmowej (16.06)
- Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom dla grupy I-III (z zastosowaniem metod aktywizujących)
  - Dzień ze Świerszczykiem
  - Bajkowe porady z bajek o szczęściu
  - Warsztaty malowania farbami
  - Teatr cieni – zabawy z „Dziećmi z Bullerbyn”
  - Czytanie na zawołanie – czytanie na przerwach
- Zorganizowano imprezy edukacyjne (244 uczestników):
  - Zabawy ruchem
  - Rozwiązywanie krzyżówek
  - Wyszukiwania bibliograficzne

- Gry i zabawy
- Poszukiwania internetowe
- Malowanie
- Turnieje literacko – sportowe *Szlakiem ulubionych bohaterów literackich*

Praca z czytelnikiem odbywała się pod kątem wspierania rozwoju oraz motywacji i doskonalenia pracy nad sobą przez literaturę i wspomaganie.

Filia Biblioteczna w Żabnicy

W ramach pracy upowszechniającej czytelnictwo przeprowadzane zostały następujące działania:

1. Ferie w bibliotece pod hasłem „Poznajemy kraje europejskie” – prezentacja multimedialna, krzyżówki, poszukiwanie potrzebnych informacji w Internecie i w literaturze, wirtualne zwiedzanie Europy, pamiątki z podróży, prace plastyczne na temat sposobów podróżowania, tworzenie „pomocnika podróżnika” zabawy ruchowe, przypominanie zasad bezpiecznego korzystania z komputera, smaki z różnych stron Europy – warsztaty kulinarne, turniej halowej piłki nożnej „Puchary europejskie”.
2. Spotkanie z dorosłymi czytelnikami pod hasłem „Łączy nas szydełko” – wykorzystanie poradników, samouczków, wymiana doświadczeń.
3. Rok Ireny Sendlerowej – poznawanie bohaterki w oparciu o książkę „Listy w butelce”.
4. Spotkanie z Danielem Łozą na temat komiksów, ich historii oraz sposobu tworzenia.
5. Konkurs na stworzenie komiksu na dowolny temat.
6. Podsumowanie całorocznego konkursu czytelniczego na największą ilość przeczytanych książek we współzawodnictwie klasowym i indywidualnym – wręczenie dyplomów.
7. Udział w obchodach Dnia Dziecka połączonych z akcją „Książka za złotówkę”.
8. Udział w Narodowym Czytaniu Żeromskiego – głośne czytanie przez pracowników szkoły i rodziców wybranych fragmentów „Syzyfowych prac”.
9. Organizacja obchodów Światowego Dnia Kropki – przygotowanie plansz informacyjnych, organizacja konkursu i wręczenie nagród, wystawa prac stworzonych przez dzieci.
10. Głośne czytanie książki „Dziadek niedźwiadek” i cykl zajęć w związku z setną rocznicą odzyskania niepodległości.
11. Gang Słodziaków – udział w konkursie na namalowanie przygody „słodziaków” po przeczytaniu książki w bibliotece.

12. Obchody urodzin Pluszowego Misia – konkurs plastyczny na kartkę z życzeniami dla ulubionego pluszaka, turniej wiedzy o życiu niedźwiedzi, koncert piosenek o misiach, wystawa i głośne czytanie przez nauczycieli, rodziców i pracowników szkoły „misiowych książeczek”, wystawa prac dzieci, wręczenie nagród za wyróżnione prace.
  13. „Dzień postaci z bajek” – czytanie wybranych utworów, przygotowanie strojów dla dzieci.
  14. Dzień Uśmiechu – wykonanie uśmiechniętych miniek i czytanie wesołych fragmentów z różnych książek.
  15. Mikołajek na Mikołajki – czytanie fragmentów lubianej przez dzieci książek o przygodach Mikołajka przez nauczycieli, uczniów i rodziców oraz wystawa dostępnych w bibliotece książek Sempe – Gościnnego.
  16. Konkurs plastyczny na portret Mikołaja.
- Przeprowadzonych zostało również 12 lekcji bibliotecznych.

VIII. Komputeryzacja i automatyzacja

W 2018 roku:

- Czytelnia dla Dorosłych została wyposażona w 8 stanowisk komputerowych dla Użytkowników, zakupionych pod koniec 2017 roku z dotacji celowej z Urzędu Miasta i Gminy Gryfino,
- biblioteka została wyposażona w kolorowe urządzenie kopiujące formatu A3 zakupione pod koniec 2017 r. z dotacji celowej z Urzędu Miasta i Gminy Gryfino,
- kontynuowaliśmy wprowadzanie zbiorów do programu bibliotecznego Sowa SQL na bieżąco w bibliotece głównej i jej filiach,
- kontynuowano tworzenie regionalnej kartoteki elektronicznej w programie Sowa SQL. Od początku roku 2014 we wszystkich działach biblioteki głównej (Czytelnia dla Dorosłych, Wypożyczalnia dla Dorosłych, Oddział dla Dzieci i Młodzieży) udostępnianie i statystyka odbywa się drogą elektroniczną.

W 2019 r. planujemy:

- **wdrożenie udostępniania i statystyki drogą elektroniczną w filiach miejskich (Górny Taras i Naukowa),**
- **kontynuowanie wprowadzania zbiorów do katalogu komputerowego w filiach bibliotecznych.**

IX. Programy, projekty, granty

W 2018 r. Biblioteka brała udział w programie Biblioteki Narodowej: Zakup nowości wydawniczych dla bibliotek. Priorytet 1.

W roku 2018 odbywały się spotkania DKK dla dorosłych i dla dzieci.

Strzałem w dziesiątkę okazały się „Bajki ze strychu”, czyli projekcje bajek na kliszach celuloidowych z lat 70. i 80. ubiegłego wieku z kultowego projektora ANIA, japoński teatrzyk KAMISHIBAI - Papierowy Teatr skierowany jest dla dzieci w wieku 4 – 10 lat. Planszowe opowiadania Kamishibai to historie pełne sensu, dzięki czemu stanowią doskonały pretekst do rozmowy z dzieckiem o emocjach, uczuciach i wartościach. Także założony w listopadzie KLUB GIER BEZ PRĄDU znalazł swoich dziecięcych sympatyków gier planszowych, gier karcianych, gier literackich czy popularnej ostatnio grywalizacji.

Biblioteka wzięła udział w akcji Narodowe Czytanie „Przedwiośnia” Stefana Żeromskiego.

Cztery imprezy organizowane przez bibliotekę zostały dofinansowane przez PGE GiEK S.A. były to: Gryfińskie Koncerty Organowe, Dyktando Gryfińskie, Noc Świętojańska oraz Narodowe Czytanie.

Biblioteka wzięła udział w VI edycji Festiwalu Czytania „Odkrywczy Wyobraźni” organizowanego przez Książnicę Pomorską w Szczecinie, kiedy to odwiedziła nas po raz drugi pisarka, bibliotekarka – Agata Widzowska.

Braliśmy udział w projekcie Województwa Zachodniopomorskiego Morze Kultury współorganizowanym przez Książnicę Pomorską i z tego tytułu w gryfińskiej bibliotece odbyło się spotkanie z Mariuszem Czubajem.

Jesienią przystąpiliśmy do projektu z Instytutu Książki w Krakowie dla małych czytelników – „Mała Książka – Wielki Człowiek”. Akcja z Książką na Start ma zachęcić rodziców do odwiedzania biblioteki i codziennego czytania z dzieckiem. Każdy trzylatek(ur.2015 r.), który przyszedł i zapisał się do biblioteki, otrzymał w prezencie Wyprawkę Czytelniczą, a w niej: książkę „Pierwsze wiersze dla...” oraz Kartę Małego Czytelnika. Projekt będzie kontynuowany w 2019 roku.

Nasze działania na rzecz popularyzacji czytelnictwa wśród młodych odbiorców zostały zauważone i docenione. Otóż przyznano nagrodę główną dla biblioteki (statuetkę i dyplom) za najciekawszy program popularyzujący literaturę wśród dzieci i młodzieży w organizowanym przez Kuratorium Oświaty i Książnicę Pomorską konkursie "LEKTURIADA - w poszukiwaniu urody słowa". Uwagę komisji zwróciła ciekawa współpraca Biblioteki ze Szkołą Podstawową im. Małych Zesłańców Sybiru w Radziszewie oraz biblioterapeutyczna i teatralna praca z lekturami szkolnymi.

X. Działalność ponadlokalna

Na mocy **Porozumienia** Nr EK-2/09 z dnia 10 lutego 2009 r. w sprawie powierzenia Gminie Gryfino zadania publicznego w zakresie prowadzenia powiatowej biblioteki publicznej Biblioteka Publiczna prowadzi część zadań z zakresu powiatowej biblioteki publicznej na

obszarze gmin: Banie, Stare Czarnowo i Widuchowa. **W roku 2018** otrzymaliśmy ze Starostwa Powiatowego kwotę **10.000 zł**, którą przeznaczaliśmy na działalność statutową tzn. wydaliśmy m.in. na książki z dużą czcionką oraz zakupiliśmy **zbiory do Filii Naukowej o profilu pedagogicznym (ze zbiorów filii korzystają czytelnicy z całego powiatu) oraz do księgozbioru regionalnego w Czytelni dla Dorosłych i zakupiliśmy zbiory specjalne.** Rozprowadzane są także na koszt biblioteki wszystkie dostępne materiały dotyczące regionu do wszystkich bibliotek w powiecie.

XI. Warunki lokalowe

1. Biblioteka Publiczna:

Mieści się w budynku wolno stojącym w Gryfinie przy ul. Kościelnej 24, ogrzewanym z miejskiej sieci ciepłowniczej, czterokondygnacyjnym.

W roku 2012 został przeprowadzony remont i adaptacja poddasza, w wyniku którego powierzchnia użytkowa biblioteki powiększyła się o 98 m² i wynosi ona 558,69 m². Jest wykorzystywana na działalność statutową.

W 2013 roku Biblioteka Publiczna w Gryfinie otrzymała po raz drugi dofinansowanie z programu wieloletniego Kultura+ priorytet Biblioteka+ Infrastruktura bibliotek na zadanie pod nazwą "Remont, renowacja, wyposażenie i dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych działów Czytelni i Wypożyczalni dla Dorosłych w budynku Biblioteki Publicznej w Gryfinie". W ramach dofinansowania w działach dla dorosłych wymieniono regały, dokupiono meble, odnowiono ściany, przeprowadzono konserwację podłóg.

W Czytelni dla Dorosłych stworzono dwa stanowiska dla osób niewidomych i niedowidzących. Nowy układ regałów pozwala na swobodne poruszanie się osobom na wózkach inwalidzkich po Czytelni i Wypożyczalni dla Dorosłych. W bibliotece zamontowano klimatyzację na piętrze i poddaszu. Wyremontowano attyki, wydzielono z pomieszczenia węzła ciepłego pomieszczenie magazynowe. W 2014 zamontowano klimatyzację w pomieszczeniu, w którym znajduje się archiwum, serwerownia i magazyn Oddziału Dziecięcego, oraz w pomieszczeniach Czytelni dla Dorosłych i Wypożyczalni dla Dorosłych. Biblioteka posiada 64 miejsca dla czytelników.

W 2017 roku Biblioteka otrzymała dotację celową z Urzędu Miasta i Gminy w Gryfinie w wysokości 39.000 zł na zakup urządzenia wielofunkcyjnego oraz 8 zestawów komputerowych dla czytelników do Czytelni dla Dorosłych.

W Bibliotece Publicznej użytkowanych jest 29 komputerów pracujących w sieci lokalnej i podłączonych do Internetu, z czego 10 komputerów przeznaczonych jest dla czytelników.

2. Filia Górny Taras.

Mieści się w lokalu komunalnym przy ul. Krasińskiego 87a o powierzchni **117 m²**. Wyposażona jest we wszystkie media. Filia dysponuje 14. miejscami dla czytelników.

W roku 2012 zostały pomalowane ściany pomieszczeń filii i wyremontowano toaletę.

Zamontowano również system szyn wystawienniczych, które są wykorzystywane do eksponowania prac plastycznych. Filia posiada 8 komputerów z dostępem do Internetu, 5 przeznaczonych jest dla czytelników oraz urządzenie wielofunkcyjne. W roku 2011 do filii zakupiony został laptop, ekran i rzutnik, który jest wykorzystywany w zajęciach z dziećmi i młodzieżą a w 2012 telewizor.

3. Filia Naukowa

Zajmuje lokal użytkowy o powierzchni **67,25 m²** (powierzchnia została zmniejszona w związku z przejściem części lokalu przez Centrum Usług Wspólnych w Gryfinie) wynajmowany od Gminy Gryfino, położony w Gryfinie, przy ul. Niepodległości 20. Lokal posiada instalację elektryczną, wodno-kanalizacyjną i grzewczą c.o. W filii znajdują się dwa miejsca dla czytelników.

Po przejściu Filii od Centrum Doradztwa i Doskonalenia Nauczycieli (29.06.2006 r.) w latach poprzednich dokonano wymiany instalacji grzewczej c.o. oraz wymieniono wykładzinę podłogową. **Filia posiada 3 zestawy komputerowe z dostępem do Internetu.**

Z 1 komputera korzystają czytelnicy.

W Filii tworzona jest własna baza danych w programie Sowa SQL. W 2012 r. baza danych została ujednoczona z bazą w pozostałych działach biblioteki.

4. Filia w Chwarstnicy.

Mieści się w budynku Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Chwarstnicy w lokalu przystosowanym dla osób niepełnosprawnych, o powierzchni 90 m². Filia posiada 20 miejsc dla czytelników. Dzięki przeniesieniu do nowego lokalu czytelnicy filii zyskali bardziej komfortowe warunki. Szkoła natomiast zyskała bogatszy księgozbiór, dostęp do lektur wymaganych w szkole podstawowej, bogaty księgozbiór podręczny oraz dzięki tej lokalizacji wzbogacono formy pracy z czytelnikiem dziecięcym i młodzieżowym o spotkania autorskie.

W związku z dużym zainteresowaniem do filii zostały zakupione audiobooki.

Ze sprzętu audio-video filia posiada telewizor, DVD, mini wieżę, dwa stanowiska komputerowe z Internetem, z czego jeden dostępny dla czytelników.

5. Filia w Pniewie.

Mieści się w budynku wolno stojącym i zajmuje parter o powierzchni **74 m²**. Budynek wyposażony jest w instalację centralnego ogrzewania, wodną i kanalizacyjną, ogrzewany przez piec olejowy. Posiada 10 miejsc dla czytelników.

W roku 2014 w związku ze złym stanem technicznym pomieszczeń zajmowanych przez bibliotekę i z uwagi na bezpieczeństwo i zdrowie czytelników i pracownika przeprowadzono remont w Filii Bibliotecznej w Pniewie. W ramach remontu została wymieniona instalacja centralnego ogrzewania w całym budynku, w którym znajduje się biblioteka, wymieniono również okna, drzwi zewnętrzne i wewnętrzne, w lokalu bibliotecznym wymieniono podłogę, oświetlenie, instalację elektryczną oraz wodno-kanalizacyjną, sufity, wyrównano

i pomalowano ściany, wydzielono pomieszczenie na łazienkę, w której zainstalowano urządzenia sanitarne, założono alarm przeciw włamaniowy oraz przeciwpożarowy.

W Filii znajdują się dwa stanowiska komputerowe dla czytelników oraz jedno stanowisko dla pracownika, wszystkie podłączone do Internetu. Wydzielono również kąciak dla najmłodszych czytelników, do którego zakupiono stolik z krzesłkami typu Mamut.

6. Filia w Wełtynie.

Mieści się w budynku byłej szkoły podstawowej i zajmuje lokal o powierzchni **69 m²**. Posiada 8 miejsc dla czytelników. Biblioteka wnosi opłaty na mocy porozumienia z Gryfińskim Domem Kultury z dnia 01. lutego 2009 r. za korzystanie z mediów. W 2010 r. został zakupiony nowy telewizor LCD Panasonic, urządzenie wielofunkcyjne firmy HP. W filii znajdują się dwa stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu, jedno dostępne dla czytelników. W roku 2017 w filii stworzony został kąciak dla najmłodszego czytelnika, do którego zakupiono stolik z krzesłkami typu Mamut.

7. Filia w Gardnie.

Posiada lokal o powierzchni **102 m²** w pawilonie socjalno-dydaktycznym miejscowej Szkoły Podstawowej. Filia powstała po likwidacji biblioteki publiczno-zakładowej funkcjonującej przy współpracy z ówczesnym PGR-em. Biblioteka Publiczna zakupiła wyposażenie oraz przygotowała księgozbiór składający się częściowo z książek biblioteki szkolnej. Na mocy Porozumienia zawartego 02 stycznia 2009 r. Szkoła udostępniła lokal, a Biblioteka Publiczna zatrudnia bibliotekarkę na 1/2 etatu. W 2009 r. filia została wyposażona w nową ladę biblioteczną. Biblioteka posiada 20 miejsc dla czytelników. W roku 2018 w lokalu biblioteka została wyposażona w 5 laptopów dla użytkowników z dostępem do Internetu.

8. Filia w Żabnicy.

Posiada lokal o powierzchni **25 m²**. Powstała po likwidacji biblioteki publiczno-zakładowej funkcjonującej przy współpracy z Gryfińskimi Zakładami Suchej Destylacji Drewna. Wyposażenie zakupiła Biblioteka Publiczna. Większość księgozbioru szkolnego, ze względu na jego zniszczenie, została spisana ze stanu inwentarza. Na mocy Porozumienia z 02 lutego 2009 r. Szkoła udostępniła lokal, a Biblioteka Publiczna w Gryfinie zatrudnia bibliotekarkę na 1/4 etatu. Filia posiada 8 miejsc dla czytelników.

Filia wyposażona jest w trzy stanowiska komputerowe (w tym dwa dla czytelników) z dostępem do Internetu.